

Forord

Årbok for Nord-Østerdalen 2009, nr 28 i rekka, er nå klar.

Dessverre klarte vi ikke å følge opp intensjonen med å være ferdig i god tid før jul. Ulike omstendigheter har ført til at året 2008 og særlig høsten, ble mer hektisk enn forventet. Nok en gang ble det fokus på museumsorganisering. 10. desember stiftes Hedmark Fylkesmuseum a/s og Nordøsterdalsmuseet blir en avdeling i det nye museet.

Nordøsterdalsmuseet har siden 2004 tatt museumsreformen på alvor, og tømret en fastere organisasjon rundt det frivillige museums-samarbeidet som startet i 1976, og omfanget er utvidet. Ved inngangen av 2007 besto Nordøsterdalsmuseet av tidligere Musea i Nord-Østerdalen, minus ett museum, men i tillegg deler av Aukrustsenteret og Gruvemuseet på Follidal, dessuten Bjørgan. Alt etter vedtak i Hedmark fylkesting og føringer fra Kulturdepartementet. Denne innsatsen ga da også uttelling i økte bidrag både fra stat og fylkeskommune flere år på rad! Fokus skulle nå være på den faglige utvikling, og arbeidet med museumsplan startet opp. Den ble vedtatt høsten 2009. Men så kom forslaget om å utrede ett museum for hele fylket – et fylkesmuseum – opp. Nordøsterdalsmuseet protesterte mot ideen og prosessen. Fylkesrådet vedtok imidlertid at utredning skulle gjennomføres. Nordøsterdalsmuseet lanserte som alternativ et Fjellmuseum med Rørosmuseet og Nordøsterdalsmuseet, basert på felles natur- og kulturhistorie, kontakt gjennom alle år og stutt avstand. Til tross for at svært mange synes det var en god og nærmest sjølsagt idé, var ikke det mulig å gjennomføre. Etter en relativt turbulent førvalgsperiode ble det etter hvert klart at det ikke var noe alternativ for Nordøsterdalsmuseet utenom fylkesmuseet. Fylkesgrensa skulle være absolutt, men gjennom et fellesprogram, vedtok fylkesrådet å ”legge til rette for et videre

samarbeid mellom Nordøsterdalsmuseet og Rørosmuseet”.

Årets årbok følger det tradisjonelle opplegget. Vi har vært så heldig å få inn stoff som viser både geografisk og faglig spredning. Det betyr at vi har fokus både på eldre og nyere historie, basert på ulike kilder og opplysninger. Årboka følger opp flere viktige satsingsområder for museet: mangfold og arkivbevaring, utvikling av primær- og servicenæringa.

Fra 2010 går Nordøsterdalsmuseet inn i ei ny utvikling. Etter å ha vært med i museumsarbeidet i Nord-Østerdalen i 33 år er det naturlig for meg å sette sluttstrek. Ønsket var å videreutvikle et museum med klar regional forankring. Fylkesmuseet er ikke min idealmodell for organisering av regionalt museumsarbeid. Når det nå er vedtatt, er det imidlertid viktig at Nordøsterdalsmuseet får sin plass og posisjon i det nye museet, slik at museumsarbeidet i Nord-Østerdalen kan føres videre, til nytte for alle parter. Nord-Østerdalen har mye å tilføre. Dette blir derfor den siste Årboka jeg har redaksjonsansvar for. Det er grunn til å takke alle som har vist interesse for Årboka opp gjennom åra. I første rekke de mange interesserte leserne og de mange forfatterne som har bidratt med gode og varierte artikler. Takk også til de som stundom til har gitt økonomiske bidrag. Det å tigge penger har i alle fall ikke vært vår styrke. Stor takk også til de som har produsert boka. Sida 1987 har det vært Smith Grafisk og Per Roar Øian. For Årboka har det vært avgjørende å ha kompetanse og tjenester lett tilgjengelig. Alltid parat til å redde utgivelsen i land!

Så er det bare å ønske Nordøsterdalsmuseets nye direktør, personalet for øvrig, lokalavdelingene og det sittende styre lykke til videre, og leserne lykke til med Årboka.

Ramsmoen, i begynnelsen av november 2009
Per Hvamstad, redaktør